

Beheerpakketten leefgebied Dooradering

Periode: 2026/2028

Code	Pakketnaam	Vergoeding
A06a.15.01	Extensief beweide grasland (1 -1,5 GVE per ha), gehele jaar begrazing	€ 780,00
L09a	Poel en klein historisch water (klein) - jaarlijks beheer + opschonen 1 keer per 6 jaar < 175 m2	€ 300,00 / € 800,00
L09b	Poel en klein historisch water (groot) - jaarlijks beheer + opschonen 1 keer per 6 jaar > 175 m2	€ 500,00 / € 1.200,00
L09c	Poel en klein historisch water (klein) - jaarlijks beheer < 175 m2	€ 300,00
L09d	Poel en klein historisch water (groot) - jaarlijks beheer > 175 m2	€ 500,00
L10a	Natuurvriendelijke oever	€ 0,60 per m1
A13a	Botanisch weiland (4 verschillende indicatorsoorten bij < 0,5 ha)	€ 1.400,00
A13b.15.01	Botanisch hooiland (4 verschillende indicatorsoorten bij < 0,5 ha)	€ 1.790,00
A13b.15.04	Botanisch hooiland (startbeheer < 0.5 ha)	€ 1.250,00
A13d.15.01	Botanisch hooilandrand (4 indicatorsoorten)	€ 1.900,00
A13d.15.03	Botanisch hooilandrand (4 indicatorsoorten, doorbreken dominant stadium)	€ 1.900,00
A13d.15.04	Botanisch hooilandrand - starbeheer	€ 1.250,00
A15a	Wintervoedselakker 1 juni - 1 maart	€ 2.255,00
A18a.15.02	Kruidenrijke akker met kruideninzai	€ 2.100,00
A18a.15.03	Kruidenrijke akker zonder kruideninzai	€ 1.800,00
A18f	Kruidenrijke akker (1 tussenjaar gewas anders dan graan, niet zijnde mais)	€ 1.300,00
A19a.15.01	Kruidenrijke akkerrand (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Voorjaarsinzai	€ 2.375,00
A19a.15.05	Kruidenrijke akkerrand (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Najaarsinzai	€ 2.375,00
A19a.15.06	Kruidenrijke akkerrand (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Meerjarig	€ 2.375,00
L20a.15.01	Hakhoutbeheer (jaarlijks beheer)	€ 1.100,00
L20c.15.01	Hakhoutbeheer (jaarlijks beheer plus eindkap)	€ 1.100,00/ € 4.500,00
L20c.15.04	Nieuwe aanplant houtwal/singel, met eindbeheer (nieuw beheerpakket 2026)	€ 2.500,00/ € 4.500,00
L21a.15.01	Beheer van bomenrijen (diameter < 20 cm)	€ 5,00 per stuk
L21a.15.02	Beheer van bomenrijen (diameter 20 - 60 cm)	€ 13,20 per stuk
L21a.15.03	Beheer van bomenrijen (diameter > 60 cm)	€ 20,00 per stuk
L21a.15.04	Knotbomen (diameter < 20)	€ 5,00 per stuk
L21a.15.05	Knotbomen (diameter 20 - 60 cm)	€ 13,20 per stuk
L21a.15.06	Knotbomen (diameter > 60 cm)	€ 20,00 per stuk
L22a	Knip- en scheerheg (jaarlijks knippen / scheren)	€ 3,00 per m1
L23a	Struweelhaag (jaarlijks beheer met groot onderhoud in de contractperiode met cyclus 5-7 jaar)	€ 0,35 / € 7,00 per m1
L24a	Struweelrand	€ 1.100,00
L26a	Half- en hoogstamboomgaard	€ 2.500,00
L27a	Hakhoutbosje (droog hakhout) , (jaarlijks beheer + groot onderhoud)	€ 500,00 / € 4.500,00
L27b	Hakhoutbosje (nat hakhout) , (jaarlijks beheer + groot onderhoud)	€ 500,00 / € 4.000,00
L27c	Hakhoutbosje (jaarlijks beheer)	€ 500,00
L29a	Bosje (jaarlijks beheer + groot onderhoud)	€ 500,00 / € 1.100,00
L29b	Bosje (jaarlijks beheer)	€ 500,00
A50a	Vogelvriendelijke eiwit gewassen (Luzerne)	€ 1.969,00
A50c	Vogelvriendelijke eiwit gewassen Vroeg (erwten of winterveldbonen)	€ 1.969,00
A50d	Vogelvriendelijke eiwit gewassen Laat (zomerveldbonen)	€ 1.969,00

A06.15.01 Extensief beweide grasland (1 - 1,5 GVE per hectare) gehele jaar begrazing

Beschrijving

Extensief beweiden zorgt ervoor dat de vegetatie gevarieerder, minder open en minder egaal is dan bij percelen die gemaaid worden. Dit beheerpakket is daardoor een mooie toevoeging in een beheermozaïek voor weidevogels en bodembroeders die in een leefgebied Dooradering voorkomen of bij ecologisch waardevolle gebieden. Een intensieve beweiding geeft een te grote kans op vertrapping van nesten en het gras wordt snel kort gegeten. Door te beweiden met minder vee, ontstaat er structureel grasland met ruimte voor schuil mogelijkheden en variatie in vegetatiesoorten. Ook trekken de mestflaten van het vee insecten aan die als voedsel dienen voor volwassen weidevogels en wat oudere kuikens en overige boerenlandvogels.

Jaarrond begrazing vraagt wel om maatwerk en afstemming met de gebiedscoördinator. Voorkomen moet worden dat bij te natte omstandigheden de zode wordt kapotgelopen of erger geheel zwart wordt gelopen. Lage en/of lemige percelen of botanisch waardevolle delen moeten zo nodig tijdelijk worden gevrijwaard van begrazing. Met de gebiedscoördinator wordt daarom een maatwerkplan opgesteld. De beheereenheid zal ook enige omvang moeten hebben met variatie in drogere en nattere percelen om zo een gevarieerd begrazingsbeeld met diverse vegetaties met verschil in begrazingsdruk te verkrijgen.

Beheereisen

- Beweiding is het gehele jaar verplicht met een minimale veebezetting van 1 GVE per hectare en een maximale veebezetting van 1,5 GVE per hectare.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Er wordt jaarrond beweiding toegepast om de diversiteit in de natuur te bevorderen, in overleg worden te natte percelen tijdelijk gevrijwaard van begrazing.
2. Het gehele jaar wordt de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of aanvullend bemest (enkel bemesting door lopend vee).
3. In gehele periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.
4. Tussen 15 juni en 1 november mag op 10% van de oppervlakte ridderzuring, jacobskruiskruid en akkerdistel mechanisch bestreden worden.
5. Tussen 15 juni en 1 november is het toegestaan om 2 keer (steeds de helft van het perceel) te bloten.
6. In geval van beweiding met alleen schapen zijn per hectare maximaal 10 schapen toegestaan met mee grazende lammeren.

Pakketten en vergoedingen

A06.15.01 Extensief beweide grasland (1 - 1,5 GVE per hectare) gehele jaar begrazing
Vergoeding € 780,00 per hectare.

Begrip GVE (Grootvee-eenheid)

- Runderen ouder dan 2 jaar: 1,0 GVE
- Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar: 0,6 GVE
- Runderen jonger dan 6 maanden: 0,4 GVE
- Paardachtigen ouder dan 6 maanden: 1,0 GVE
- Schapen, lammeren en geiten: 0,15 GVE

Maatwerkpakket met als uitgangspunt jaarrond beweiding alleen op droge gronden en botanisch verantwoord. Bij extreem weer moet het dierwelzijn voorrang krijgen boven beweiding.

Poel en klein historisch water

- L09a** Poel en klein historisch water (klein) - jaarlijks beheer + opschonen 1 keer per 6 jaar < 175 m²
L09b Poel en klein historisch water (groot) - jaarlijks beheer + opschonen 1 keer per 6 jaar > 175 m²
L09c Poel en klein historisch water (klein) - jaarlijks beheer < 175 m²
L09d Poel en klein historisch water (groot) - jaarlijks beheer > 175 m²

Beschrijving

Openheid rondom (een deel van) de poel is van belang om een goed voortplantingsbiotoop voor amfibieën te behouden. Poelen en het aangrenzende landbiotoop zijn van groot belang als leefgebied voor onder andere amfibieën zoals de knoflookpad, de kamsalamander en libellen zoals de gevlekte witsnuitlibel.

Beheereisen

Pakketten L09a, L09b, L09c en L09d:

- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.

Aanvullende beheervoorschriften

1. U verricht jaarlijks onderhoud aan de poel, waarbij u:
 - Circa 1/3 van het talud/oeverrand maait en maaisel daarbij afvoert.
 - Bomen en struiken snoeit zodat de poel niet in de schaduw ligt.
 - Voorkomt dat de poel voor meer dan de helft dichtgroeit.
2. Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd.
3. Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.
4. Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt.
5. Sloopmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.
6. Een kleine poel is kleiner dan 175 m², een grote poel en klein historisch water is groter dan 175 m². De oppervlakte van de poel wordt gemeten vanaf de insteek van het talud.
7. Een poel wordt alleen gegraven daar waar de gemiddelde grondwaterstand maximaal 1 meter onder het maaiveld daalt.
Veldbezoek en inventarisatie in combinatie met grondwatertrappenkaart zijn hierbij noodzakelijk.
8. Incidenteel mag de poel droogvallen.
9. Het gedeelte van de poel waar water staat (waterbiotoop) is gemiddeld minimaal 50% van de oppervlakte die het beheerelement inneemt in de lente.

Pakketten en vergoedingen

- L09a** Poel en klein historisch water (klein) - jaarlijks beheer + opschonen 1 keer per 6 jaar < 175 m²
Vergoeding jaarlijks beheer € 300,00 + eenmalig schonen € 800,00.
- L09b** Poel en klein historisch water (groot) - jaarlijks beheer + opschonen 1 keer per 6 jaar > 175 m²
Vergoeding jaarlijks beheer € 500,00. en eenmalig schonen € 1.200,00.
- L09c** Poel en klein historisch water (klein) - jaarlijks beheer < 175 m²
Vergoeding € 300,00.
- L09d** Poel en klein historisch water (groot) - jaarlijks beheer > 175 m²
Vergoeding € 500,00.

Meldingen

- Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl. Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L10a Natuurvriendelijke oever

Beschrijving

Natuurvriendelijke oevers komen in heel Nederland voor langs waterlopen maar het meest karakteristiek zijn de natuurvriendelijke oevers voor Laag Nederland. Natuurvriendelijke oevers zijn door de mens aangebracht in de vorm van een plas-of dras berm of een flauw talud langs een bestaande waterloop. De begroeiing bestaat uit plantensoorten van natte ruigten en natte graslanden. Natuurlijk oevers zijn van groot belang voor de biodiversiteit door hun functie als belangrijk onderdeel van het leefgebied van soorten als bittervoorn, grote modderkruiper en rugstreeppad. Ook bij weidevogelbeheer zijn natuurvriendelijke oevers van belang.

Beheereisen

- Minimaal 25% tot maximaal 75% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid.

Aanvullende beheervoorschriften

1. De beheereenheid wordt in een cyclus van minimaal één keer per 2 jaar en maximaal één keer per jaar geschoond en/of gemaaid.
2. Per onderhoudsbeurt schoont en/of maait u minimaal 25% en maximaal 50% van de beheereenheid.
3. U voert en maa- en schoonafval af.
4. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en brandnetel.
5. Er mogen geen meststoffen in het element gebruikt worden.
6. Het maaien/schonen vindt bij voorkeur plaats tussen 1 januari en 1 maart en na 15 juli.
7. De beheereenheid wordt niet beweide.
8. De oever heeft een talud van minimaal 1:3 en maximaal 1:5.

Pakketten en vergoedingen

L10a Natuurvriendelijke oever
Vergoeding € 0,60 m1

Meldingen

- Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

A13a Botanisch weiland (4 verschillende indicatorsoorten bij < 0,5 ha)

Beschrijving

Botanische graslanden dienen om botanische waarden in stand te houden. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Karakteristieke soorten zijn paardenbloem, scherpe boterbloem en pinksterbloem en op de drogere percelen margriet, knoopkruid en leeuwentand. Op de wat vochtiger graslanden kunnen kamgrasweiden ontstaan. De Veldgids voor ontwikkeling van kruidenrijke graslanden geeft een indicatie van de ontwikkelingsfase. Botanisch waardevol grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan diverse vormen van beheer gericht op vogels, insecten en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron en de wat open, ijle structuur van het gewas kan schuilgelegenheid bieden.

Beheereisen

- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de lijst zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (zie lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 op de site van gebiedscollectief Noordooost-Twente: www.gebiedscollectiefnot.nl).
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid

Aanvullende beheervoorschriften

1. Het pakket Botanisch weiland is alleen in de vorm van vlakdekkend beheer toegestaan. Randenbeheer is niet mogelijk. Nieuw beheer alleen voor percelen kleiner dan 0,5 hectare.
2. Een gewasperceel opgedeeld in kleinere gewaspercelen met als doel om meerdere randen/percelen te verkrijgen komt niet in aanmerking voor een overeenkomst, tenzij de natuurwaarde versterkt wordt door het aanbrengen van een landschapselement. Verder moeten de gewaspercelen goed bewerkbaar zijn.
3. De eerste maaibeurt vindt plaats na 15 juni en voor 1 oktober. Een tweede en derde keer maaien en afvoeren is toegestaan.
4. Beweiding is toegestaan vanaf 1 maart tot 1 oktober met een maximale veebezetting van 2 GVE per hectare.
5. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd, geklepeld, gebloot of heringezaaid.
6. Op de beheereenheid wordt geen bagger opgebracht.
7. Bijvoeren is niet toegestaan.
8. Werkzaamheden zijn alleen toegestaan bij daglicht. U maait standaard van binnen naar buiten.
9. Gebruik van chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruid en/of brandnetel op maximaal 10% van de beheereenheid.
10. Bemesting met kunstmest en drijfmest is niet toegestaan. Bemesting met vaste mest of compost uit kruidenrijke graslanden (maximaal 10 ton per hectare) is alleen toegestaan na recent (4 jaar) bodemonderzoek en schriftelijke goedkeuring van gebiedscollectief Noordooost-Twente.
11. Bekalken met een traag werkende kalksoort (steenmeel of schelpenkalk) is toegestaan na recent bodemonderzoek en schriftelijke advisering en goedkeuring van gebiedscollectief Noordooost-Twente. Dit is veelal wenselijk om verzuring tegen te gaan.

Pakket en Vergoeding

A13a Botanisch weiland (4 verschillende indicatorsoorten bij < 0,5 ha)
Vergoeding € 1.400,00 per hectare.

Begrip GVE (Grootvee-eenheid)

- Runderen ouder dan 2 jaar: 1,0 GVE
- Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar: 0,6 GVE
- Runderen jonger dan 6 maanden: 0,4 GVE
- Paardachtigen ouder dan 6 maanden: 1,0 GVE
- Schapen, lammeren en geiten: 0,15 GVE

**De lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 staat op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente:
www.gebiedscollectiefnot.nl.**

A13b.15.01 Botanisch hooiland (4 verschillende indicatorsoorten bij < 0,5 ha)

Beschrijving

Botanische graslanden dienen om botanische waarden in stand te houden. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. Karakteristieke soorten zijn paardenbloem, scherpe boterbloem en pinksterbloem en op de drogere percelen margriet, knoopkruid en leeuwentand. Op de wat vochtiger graslanden kunnen kamgrasweiden ontstaan. De Veldgids voor ontwikkeling van kruidenrijke graslanden geeft een indicatie van de ontwikkelingsfase. Botanisch waardevol grasland kan een belangrijke bijdrage leveren aan diverse vormen van beheer gericht op vogels, insecten en kleine zoogdieren. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron en de wat open, ijle structuur van het gewas kan schuilgelegenheid bieden.

Beheereisen

- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de lijst zijn per transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen).
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Eerste snede maaien na 15 juni. Een tweede en derde keer maaien en afvoeren is toegestaan zodat perceel kort de winter ingaat.
2. Beweidings is van 1 januari tot 1 augustus niet toegestaan, daarna met maximaal 2 GVE per hectare.
3. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd, geklepeld, gebloot of heringezaaid.
4. Bijvoeren is niet toegestaan.
5. Beheer kan alleen afgesloten worden voor percelen kleiner dan 0,5 hectare.
6. Bemesting met kunstmest en drijfmest is niet toegestaan. Bemesting met vaste mest of compost uit kruidenrijke graslanden (maximaal 10 ton per hectare) is alleen toegestaan na recent bodemonderzoek en schriftelijke goedkeuring van gebiedscollectief Noordoost-Twente.
7. Bekalken met een traag werkende kalksoort (steenmeel of schelpenkalk) is in kleine hoeveelheden toegestaan na recent bodemonderzoek en schriftelijke advisering en goedkeuring van gebiedscollectief Noordoost-Twente. Dit is veelal wenselijk om verzuring tegen te gaan.
8. Een gewasperceel opgedeeld in kleinere gewaspercelen met als doel om meerdere randen/percelen te verkrijgen komt niet in aanmerking voor een overeenkomst, tenzij de natuurwaarde versterkt wordt door het aanbrengen van een landschapselement. Verder moeten de gewaspercelen goed bewerkbaar zijn.

Pakketvergoedingen:

A13b.15.01 Botanisch hooiland (4 verschillende indicatorsoorten bij < 0,5 ha)

Vergoeding € 1.790,00 per hectare.

Begrip GVE (Grootvee-eenheid)

- Runderen ouder dan 2 jaar: 1,0 GVE
- Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar: 0,6 GVE
- Runderen jonger dan 6 maanden: 0,4 GVE
- Paardachtigen ouder dan 6 maanden: 1,0 GVE
- Schapen, lammeren en geiten: 0,15 GVE

De lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 staat op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente: www.gebiedscollectiefnot.nl.

A13b.15.04 Botanisch hooiland (startbeheer < 0.5 ha)

Beschrijving

Botanische graslanden zijn niet alleen belangrijk vanwege hun botanisch waarde, ze zijn ook voor de fauna van belang. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren. De aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel vormen voor diverse boerenlandvogels. Wanneer u net start met botanisch beheer bestaat het perceel vaak nog volledig uit Engels raaigras of een mix van diverse grassen. Het perceel is dan nog erg voedselrijk met een hoge gewasproductie. Door te maaien, het maaisel af te voeren en niet te bemesten verschaalt het perceel waardoor de gewasproductie daalt en de kruidenrijkdom toeneemt. Dit pakket richt zich specifiek op percelen waar net gestart wordt met de ontwikkeling van botanisch grasland.

Beheereisen

- Ontwikkeling botanisch hooiland - startbeheer kan in de vorm van randen of vlakdekkend beheer.
- Percelen zijn kleiner dan 0,5 hectare, eventueel door opdeling door het aanbrengen van een landschapselement.

Aanvullende beheervoorschriften

1. U maait het grasland jaarlijks 3 keer en voert het maaisel af. Twee keer is toegestaan als u dit combineert met naweiden in de periode van 1 augustus tot 1 januari (maximaal 2 GVE per hectare).
2. De eerste maaibeurt vindt plaats wanneer het gras in de aar schiet, maar uiterlijk 15 mei.
3. U zorgt dat het gras kort de winter ingaat.
4. Gebruik van chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en/of brandnetel op maximaal 10% van de beheereenheid.
5. Beweiding voor 1 augustus is niet toegestaan.
6. Bemesting is niet toegestaan.
7. Het grasland mag niet worden geklepeld, gebloot, gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
8. Werkzaamheden zijn alleen toegestaan bij daglicht.
9. U maait van standaard van binnen naar buiten.
10. Voor het maaien controleert u of er zich wild of broedende vogels in het perceel bevinden en treft u zo nodig maatregelen om deze te beschermen.
11. Een gewasperceel opgedeeld in kleinere gewaspercelen met als doel om meerdere randen/percelen te verkrijgen komt niet in aanmerking voor een overeenkomst, tenzij de natuurwaarde versterkt wordt door het aanbrengen van een landschapselement. Verder moeten de gewaspercelen goed bewerkbaar zijn.

Pakketten en vergoedingen

A13b.15.04 Botanisch hooiland (startbeheer < 0.5 ha)

Vergoeding hectare per jaar € 1.250,00.

Begrip GVE (Grootvee-eenheid)

- Runderen ouder dan 2 jaar: 1,0 GVE
- Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar: 0,6 GVE
- Runderen jonger dan 6 maanden: 0,4 GVE
- Paardachtigen ouder dan 6 maanden: 1,0 GVE
- Schapen, lammeren en geiten: 0,15 GVE

A13d.15.01 Botanisch hooilandrand (4 indicatorsoorten)

Beschrijving

Botanische graslanden zijn niet alleen belangrijk vanwege hun botanisch waarde, ze zijn ook voor de fauna van belang. Het gaat vaak om typisch 'ouderwets' grasland met een wat pollige structuur en verspreid voorkomende kruiden. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren. De aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel vormen voor diverse boerenlandvogels.

Elke plantensoort heeft een eigen bloeiperiode. Door een grote verscheidenheid aan kruiden te realiseren, draag je bij aan een zo lang mogelijke 'bloeiboog': een periode waarin kruiden tot bloei komen en met hun nectar insecten aantrekken.

Randen langs opgaande landschapselementen of waterlopen/sloten zijn een waardevolle combinatie, met name aan de zonzijde van het landschapselement. Daarom hanteren we in leefgebied Dooradering en categorie Klimaat de voorwaarde dat randen altijd grenzen aan een landschapselement en/of onderdeel uitmaken van een beheeremozaïek.

Beheereisen

- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de lijst zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (zie lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente: www.gebiedscollectiefnot.nl).
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid.

Aanvullende beheervoorschriften

1. De rand is minimaal 3 meter en maximaal 9 meter breed en ligt aan de buitenkant van het perceel.
2. Eerste snede maaien na 15 juni.
3. Beweiding is van 1 januari tot 1 augustus niet toegestaan.
4. Het grasland mag niet worden geklepeld, gescheurd, gefreesd, gebloot of heringezaaid.
5. Bijvoeren is niet toegestaan.
6. Randenbeheer langs de bomenrijen, houtwallen en singels dienen altijd aan de zonzijde gerealiseerd te worden (Zuid-Oost-West). Indien er geen andere mogelijkheden bestaan mag men kiezen voor de noordkant.
7. Bekalken met een traag werkende kalksoort (steenmeel of schelpenkalk) is toegestaan na recent bodemonderzoek en schriftelijke advisering en goedkeuring van gebiedscollectief Noordoost-Twente, veelal wenselijk om verzuring tegen te gaan.

Pakketten en Vergoedingen

A13d.15.01: Botanisch hooilandrand (4 indicatorsoorten)

Vergoeding € 1.900,00 hectare per jaar

De lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 staat op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente: www.gebiedscollectiefnot.nl.

A13d.15.03 Botanisch graslandrand (4 indicatorsoorten, doorbreken dominantstadium), (alleen voor bestaande deelnemers)

Beschrijving

Wanneer u al enige tijd bezig bent met botanisch beheer, kunt u in een dominantstadium van een of meer grassen komen. Afhankelijk van de bodemsoort bestaat de grasmatten dan voor meer dan de helft uit gestreepte witbol, grote vossenstaart of glanshaver. De vegetatie blijft dan vrij kruidenarm en de nog aanwezige soorten zijn vrij algemeen. Dit stadium kan relatief eenvoudig doorbroken worden door 2 tot 3 jaar op de juiste momenten in het jaar te maaien. U maait het grasland jaarlijks 2 tot 3 keer en voert het maaisel af. De eerste maaibeurt vindt plaats in de tweede helft van mei. De tweede maaibeurt bij een hernieuwde zaadzetting van het dominante gras gevolgd door een eind seizoen maaibeurt om zo het perceel voldoende kort de winter in te laten gaan. Voor de eerste maaibeurt wordt aantoonbaar gezocht naar nesten van bodembroeders.

Beheereisen

- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de lijst zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (zie lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 op de site van gebiedscollectief Noordooost-Twente: www.gebiedscollectiefnot.nl).
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Eerste snede maaien bij aarzetting van het dominante gras (veelal rond half mei) .
2. Eventueel een tweede maaibeurt bij hernieuwde aarzetting, gevolgd door een laatste maaibeurt aan het eind van het groeiseizoen om zo de rand kort de winter in te laten gaan
3. Beweiding is tot eerste maaiperiode niet toegestaan. Nabeweiding met maximaal 2 GVE per hectare is mogelijk.
4. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd, geklepeld, gebloot of heringezaaid.
5. Bijvoeren is niet toegestaan.
6. Randenbeheer langs de bomenrijen, houtwallen/singels dienen altijd aan de zonzijde gerealiseerd te worden (Zuid-Oost-West). Indien er geen andere mogelijkheden bestaan mag men kiezen voor de noordkant.
7. Bemesting met kunstmest en drijfmest is niet toegestaan. Bemesting met vaste mest of compost uit kruidenrijke graslanden (maximaal 10 ton per hectare) is alleen toegestaan na recent bodemonderzoek en schriftelijke advisering vanuit gebiedscollectief Noordooost-Twente.
8. Bekalken met een traag werkende kalksoort (steenmeel of schelpenkalk) in kleine hoeveelheden per jaar is toegestaan na recent bodemonderzoek en schriftelijke advisering hierop vanuit gebiedscollectief Noordooost-Twente, om zo verzuring tegen te gaan.

Pakketten en vergoedingen

**A13d.15.03 Botanisch graslandrand (4 indicatorsoorten, doorbreken dominantstadium),
(alleen voor bestaande deelnemers)**
Vergoeding € 1.900,00 per hectare.

Begrip GVE (Grootvee-eenheid)

- Runderen ouder dan 2 jaar: 1,0 GVE
- Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar: 0,6 GVE
- Runderen jonger dan 6 maanden: 0,4 GVE
- Paardachtigen ouder dan 6 maanden: 1,0 GVE
- Schapen, lammeren en geiten: 0,15 GVE

**De lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 staat op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente:
www.gebiedscollectiefnot.nl.**

Botanisch hooilandrand

A13d.15.04 Botanisch hooilandrand - startbeheer

Beschrijving

Botanische graslandranden zijn niet alleen belangrijk vanwege hun botanisch waarde, ze zijn ook voor de fauna van belang. De aanwezige kruiden zijn een voedselbron voor dieren. De aanwezige nectar trekt insecten aan die op hun beurt voedsel vormen voor diverse boerenlandvogels.

Wanneer u net start met botanisch beheer, bestaat het perceel vaak nog volledig uit Engels raaigras of een mix van diverse grassen. Het perceel is dan nog erg voedselrijk, met een hoge gewasproductie. Door te maaien, het maaisel af te voeren en niet te bemesten verschaalt het perceel, waardoor de gewasproductie daalt en de kruidenrijkdom toeneemt. Dit pakket richt zich specifiek op percelen waar net gestart wordt met de ontwikkeling van botanisch grasland.

Beheereisen

- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit de lijst zijn in transect aanwezig in de periode van 1 april tot 1 oktober (zie lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente: www.gebiedscollectiefnot.nl).
- Het gewas wordt jaarlijks minimaal 1 keer gemaaid en afgevoerd.
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op maximaal 10% van de beheereenheid.

Aanvullende beheervoorschriften

1. De rand is minimaal 3 meter en maximaal 9 meter breed en ligt aan de buitenkant van het perceel.
2. U maait het grasland jaarlijks 3 keer en voert het maaisel af. Twee keer is toegestaan als u dit combineert met naweiden in de periode van 1 augustus tot 1 januari (maximaal 2 GVE per hectare).
3. De eerste maaibeurt vindt plaats wanneer het gras in de aar schiet, maar uiterlijk 15 mei.
4. U zorgt dat het gras kort de winter ingaat.
5. Gebruik van chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en/of brandnetel op maximaal 10% van de beheereenheid.
6. Bemesting is niet toegestaan.
7. Het grasland mag niet worden geklepeld, gebloot, gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
8. Werkzaamheden zijn alleen toegestaan bij daglicht.
9. U maait van standaard van binnen naar buiten.
10. Voor het maaien controleert u of er zich wild of broedende vogels in het perceel bevinden en treft u zo nodig maatregelen om deze te beschermen.

Pakketten en vergoedingen

A13d.15.04 Botanisch hooilandrand - startbeheer.

Vergoeding € 1.250,00 per hectare.

Begrip GVE (Grootvee-eenheid)

- Runderen ouder dan 2 jaar: 1,0 GVE
- Runderen vanaf 6 maanden maar niet ouder dan 2 jaar: 0,6 GVE
- Runderen jonger dan 6 maanden: 0,4 GVE
- Paardachtigen ouder dan 6 maanden: 1,0 GVE
- Schapen, lammeren en geiten: 0,15 GVE

**De lijst Indicatorsoorten grasland Bij12 staat op de site van gebiedscollectief Noordoost-Twente:
www.gebiedscollectiefnot.nl.**

A15a Wintervoedselakker

Beschrijving

Een wintervoedselakker creëert een foerageergebied en schuilmogelijkheid ten behoeve van de doelsoorten (onder andere patrijs, veldleeuwerik, geelgors, steenuil). Daarnaast biedt de wintervoedselakker ook voedsel gedurende het jaar voor insecten in de vorm van nectar dragende kruiden.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 1 maart van het opvolgende jaar uit zomergraan, wintergraan, bladrammenas of een combinatie van deze gewassen.

Aanvullende beheervoorschriften

1. De beheereenheid dient jaarlijks tussen 1 maart en 15 mei te worden ingezaaid met de voorgestelde zaaidichtheid en aangeboden zaadmengsel
2. Het gebiedscollectief Noordoost-Twente verzorgt het kruidenmengsel voor de in te zaaien akker. De deelnemer neemt het kruidenmengsel af bij het gebiedscollectief, tegen kostprijs.
3. Bemesting van de beheereenheid is niet toegestaan tijdens de rustperiode van 1 juni tot 1 maart van het opvolgende jaar.
4. Alleen het opbrengen van dierlijke mest is toegestaan. Bij voorkeur storrijke vaste mest en 10 ton per hectare.
5. Elke 4 jaar dient men een grondmonster te nemen om de bemestingswaarde en de pH-waarde te bepalen. De pH-waarde (zuurgraad) moet tenminste 4.8 zijn. Op basis van bekalken dient reparatie plaats te vinden.
6. In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats en wordt er niet beweid
7. Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk op 10% van de oppervlakte ter bestrijding van ridderzuring, Kweek en akkerdistel.
8. Percelen akkerland tot maximaal 1 hectare kunnen volledig mee doen. Indien het beheerpakket als rand of stroken (maximaal 20 m breed) wordt ingezet geldt een maximum oppervlakte van 2 hectare. De afstand tussen 2 opvolgende stroken dient minimaal 50 meter te zijn op hetzelfde gewasperceel.
9. Braakstrook patrijs aanleggen bij akkers groter dan 0,5 hectare. Na de bewerking van het gehele perceel wordt een werkstrookbreedte niet ingezaaid, dus braak gehouden (maximaal 10% van de beheereenheid) ten behoeve van de patrijs. Deze patrijsstrook is centraal gelegen over het perceel. Bij vroege inzaai van graan/kruiden de patrijs-werkstrook nog een keer bewerken (braak leggen) zodat deze op 15 mei braak ligt, na 15 mei tot 15 juli geen bewerking (broedseizoen patrijs), vanaf 15 juli de strook elke maand 1 keer bewerken tot aan 15 oktober (minimaal 4 keer braak leggen).

Pakketten en vergoedingen:

A15a Wintervoedselakker
Vergoeding € 2.255,00 per hectare.

Kruidenrijke akker

A18a.15.02 Kruidenrijke akker met inzaai kruiden

A18a.15.03 Kruidenrijke akker zonder inzaai kruiden

A18f Kruidenrijke akker (1 tussenjaar gewas anders dan graan, niet zijnde mais)

Beschrijving

De kruidenrijke akker is van belang voor diverse soorten fauna in kleinschalige landschappen.

De nectar, het stuifmeel, de zaden en de aangetrokken insecten vormen een interessante voedselbron voor veel dieren. Een goed ontwikkelde kruidenrijke akker is een bont pallet van grijsgeel of groengeel wuivende korenhalmen, rode klaprozen, witte kamilles en blauwe korenbloemen. Een niet te dicht gezaaid graangewas biedt ruimte voor de gewenste kruiden. Daarnaast wordt de effectiviteit van het pakket sterk verhoogd indien ruimte wordt geboden voor de vestiging en handhaving van meerjarige (overblijvende) kruiden.

Percelen waarop dit pakket afgesloten is, hebben minimaal ieder jaar een graangewas. Omdat geen kunstmest gebruikt wordt, en het chemisch bestrijden van onkruiden eveneens niet toegestaan is, zijn de omstandigheden gunstig voor de ontwikkeling van akkerflora. Om toch een goede akkerflora te bevorderen wordt ook inzaai van een kruidenmengsel geadviseerd. Deze kan het beste na de inzaai van het graan plaats vinden. Met handinzaai wordt veelal het beste resultaat bereikt.

Beheereisen

- Pakketten A18a.15.02 en A18a.15.03:
Minimaal 90% van de oppervlakte van de beheereenheid bestaat van 15 mei tot 15 juli uit het gewas graan (niet zijnde maïs).
- Pakket A18f:
Minimaal 90% van de oppervlakte van de beheereenheid bestaat van 15 mei tot 15 juli uit een éénjarig gewas (niet zijnde graan of maïs), ingezaaide kruiden of een combinatie van deze.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Er moet ieder jaar graan worden verbouwd tenzij voor 1 jaar pakket A18f wordt afgesloten. Bij pakket A18f is 1 jaar in de contractperiode van 6 jaar een gewas anders dan graan, niet zijnde maïs, mogelijk.
2. Het graan moet ieder jaar worden geoogst. Ook bij een mislukte oogst dient het graan te worden gemaaid en afgevoerd.
3. Tot het bewerken en inzaaien van het graan dient de stoppel te blijven staan. Bij zomergraan de gehele winter en bij wintergraan tot kort voor het bewerken/zaaien. Bij inzaai van een (verplicht) nagewas (groenbemester) stoppel laten staan door enkel zaaien en/of licht inwerken van zaaizaad.
4. Inzaai van een kruidenmengsel bij pakket A18a.15.02 wordt door gebiedscollectief Noordooost-Twente samengesteld in soort en zaaidichtheid en tegen kostprijs geleverd. Handinzaai, nadat graan is ingezaaid, geeft veelal beste resultaat. Keus voor het wel of geen inzaai van kruiden geldt alleen voor nieuw af te sluiten beheereenheden (nieuwe deelnemers). Vanaf 2028 dient door alle deelnemers een keuze gemaakt te worden.
5. Bemesting van de beheereenheid met kunstmest is niet toegestaan. Uitsluitend dierlijke bemesting is toegestaan, bij voorkeur strorijke vaste mest en maximaal 10 ton per hectare. Elke 4 jaar moet er een grondmonster genomen worden om de gewenste bemestingstoestand en zuurgraad te bepalen. Overleg vervolgens met collectief over het te volgen beheeradvies. De zuurgraad moet minimaal een PH-waarde van 4.8 hebben. Op basis van bekalken dient reparatie plaats te vinden.
6. Chemische onkruidbestrijding is enkel pleksgewijs tot 10% van de oppervlakte mogelijk, ter bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en Kweek.

7. Percelen akkerland tot maximaal 1 hectare kunnen volledig mee doen. Gewaspercelen groter dan 0,5 hectare moeten altijd voorzien worden van een kruidenrijke akkerrand of wintervoedsel akkerrand, rondom het gehele perceel.
8. Een gewasperceel opdelen in meerdere kleinere gewaspercelen is alleen in overleg met het gebiedscollectief Noordoost-Twente mogelijk en dient de natuurwaarde te verhogen. Verder moeten de gewaspercelen goed bewerkbaar zijn.
9. De akker wordt voor minimaal 90% ingezaaid met een (zomer of winter) graansoort. Dit moet een van de volgende granen zijn: gerst, haver, rogge, spelt, tarwe en/of triticale.
10. Braakstrook patrijs aanleggen bij akkers groter dan 0,5 hectare. Na de bewerking van het gehele perceel wordt een werkstrookbreedte niet ingezaaid, dus braak gehouden (maximaal 10% van de beheereenheid) ten behoeve van de patrijs. Deze patrijsstrook is centraal gelegen over het perceel. Bij vroege inzaai van graan/kruiden de patrijs-werkstrook nog een keer bewerken (braak leggen) zodat deze op 15 mei braak ligt. Van 15 mei tot 15 juli geen bewerking (broedseizoen patrijs). Vanaf 15 juli de strook elke maand 1 keer bewerken tot aan 15 oktober (minimaal 4 keer braak leggen).

Pakketten en vergoedingen:

A18a.15.02 Kruidenrijke akker met inzaai kruiden

Vergoeding € 2.100,00.

A18a.15.03 Kruidenrijke akker zonder inzaai kruiden

Vergoeding € 1.800,00.

A18f Kruidenrijke akker (1 tussenjaar gewas anders dan graan, niet zijnde mais)

Vergoeding € 130,00.

Kruidenrijke akkerrand

- A19a.15.01 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Voorjaarsinzaai**
A19a.15.05 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Najaarsinzaai
A19a.15.06 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Meerjarige inzaai

Beschrijving

Beheerde akkerranden kunnen verschillende functies hebben. Ze kunnen dienen als broed-, schuil- en foerageergebied voor akkervogels zoals de gele kwikstaart, geelgors, veldleeuwerik en patrijs. Ze kunnen echter ook een belangrijke functie hebben voor diverse soorten zoogdieren, insecten, reptielen en amfibieën. Tenslotte kunnen akkerranden langs waterlopen ook dienen als middel om drift bij chemische bestrijding in de akker naar de waterloop toe te verminderen. De natuurlijke vijanden die al dan niet ingezaaide kruiden aantrekken kunnen bovendien bijdragen aan een verminderde noodzaak voor chemische bestrijding.

Beheereisen

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit één van de volgende gewassen of teelten: gras, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), ingezaaide kruiden, eiwitgewassen (luzerne, rode klaver), groene braak, of een combinatie van deze.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Gebiedscollectief Noordoost-Twente verzorgt het graan- en kruidenmengsel voor de in te zaaien akkerranden. De deelnemer neemt het kruidenmengsel tegen kostprijs af bij het gebiedscollectief.
2. De beheereenheid wordt niet beweid.
3. Chemische onkruidbestrijding is enkel mogelijk voor 10% van de oppervlakte ter bestrijding van haarden van akkerdistel, ridderzuring, jacobskruiskruid en/of Kweek.
4. Bemesting met kunstmest en drijfmest en/of het opbrengen van bagger is niet toegestaan. Bemesting met vaste storrige mest is toegestaan en maximaal 10 ton vaste storrige mest per hectare. Het nemen van een bodemonmonster wordt aanbevolen om zo de bemestingssituatie en zuurgraad te kunnen beoordelen.
5. De akkerranden zijn minimaal 6 meter breed en maximaal 20 meter breed.
6. Randenbeheer langs de bomenrijen, houtwallen en singels dienen altijd aan de zonzijde (Zuid-West-Oost) gerealiseerd te worden. Indien er geen andere mogelijkheden bestaan mag men kiezen voor de noordkant.
7. Het is mogelijk om één keer in de beheerperiode de kruidenrijke akkerranden te verplaatsen naar een andere vergelijkbare locatie/vergelijkbaar perceel, dit om eventuele probleemonkruiden in de hand te houden. Met de gebiedscoördinator dient dit besproken te worden en akkoord te zijn.
8. Bij akkerranden breder dan 10 meter wordt een braakstrook patrijs aangelegd. Na de bewerking van het gehele perceel wordt een werkstrookbreedte niet ingezaaid, dus braak gehouden (maximaal 10% van de beheereenheid) ten behoeve van de patrijs. Deze patrijsstrook is centraal gelegen over het perceel. Bij vroege inzaai van graan/kruiden de patrijs-werkstrook nog een keer bewerken (braak leggen) zodat deze op 15 mei braak ligt. Van 15 mei tot 15 juli geen bewerking (broedseizoen patrijs). Vanaf 15 juli de strook elke maand 1 keer bewerken tot aan 15 oktober (minimaal 4 keer braak leggen).
9. Indien de akkerrand door omstandigheden niet tot ontwikkeling is gekomen kan in overleg met gebiedscollectief Noordoost-Twente opnieuw worden ingezaaid, voor eigen rekening.

A19a.15.01 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Voorjaarsinzaai

10. De beheereenheid moet in de periode van 1 maart tot 15 mei bewerkt worden en ingezaaid zijn. Daarna volgt een rustperiode tot 1 maart van het opvolgende jaar.
11. Vanaf 15 augustus mag de beheereenheid tot maximaal 50% gemaaid worden (maaisel afvoeren). Grondbewerking is niet toegestaan tot 1 maart van het opvolgende jaar.

A19a.15.05 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Najaarsinzaai

12. De beheereenheid moet in de periode van 15 augustus tot 1 november bewerkt worden en ingezaaid zijn. Daarna volgt een rustperiode tot 15 augustus van het opvolgende jaar. Ook hier een patrijsstrook aanleggen en braak houden, buiten het broedseizoen van de patrijs.
13. Als u overstapt van voorjaarsinzaai op najaarsinzaai, zaait u in het najaar maximaal 50% van de akkerrand opnieuw in. De overige 50% laat u staan tot en met de zomer van het opvolgende jaar. Vervolgens blijft u in het najaar (tussen 15 augustus en 1 november) de strook bewerken en inzaaien.

A19a.15.06 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Meerjarige inzaai

14. Bewerking en inzaai vindt plaats volgens deze route:
 - jaar 1: geheel inzaaien.
 - jaar 2: 50% verplicht vernieuwen, waarbij u het resterende deel van de kruidenrijke rand laat staan, zonder dat u daar opnieuw ploegt en inzaait.
 - jaar 3: de andere 50% verplicht vernieuwen.
 - jaar 4: gedeelte rand uit jaar 2 vernieuwen, en zo beheer vervolgen per jaar. Ook hier een patrijsstrook aanleggen en braak houden, buiten broedseizoen patrijs.

Pakketten en vergoedingen:

A19a.15.01 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Voorjaarsinzaai
Vergoeding € 2.375,00 per hectare.

A19a.15.05 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Najaarsinzaai
Vergoeding € 2.375,00 per hectare.

A19a.15.06 Kruidenrijke akkerranden (minimaal 6 meter tot maximaal 20 meter breed) Meerjarige inzaai
Vergoeding € 2.375,00 per hectare.

Hakhoutbeheer

L20a.15.01 Houtbeheer (jaarlijks beheer)

Beschrijving

Hakhoutbeheer is een eeuwenoude werkwijze van het beheren van bomen en struiken. Door de beplanting periodiek (eens in de circa 6 - 18 jaar) op een tiental centimeter boven de grond af te zagen (dit noemen we afzetten), loopt de stam weer uit met meerdere vertakkingen. Een beperkt aantal bomen worden als overstaander gehandhaafd. Dit beheer passen we toe op verschillende landschapselementen zoals elzensingels en houtwallen/houtsingels. Het effect van hakhoutbeheer is dat er gelaagdheid in de houtwal en houtsingel ontstaat: een kruidlaag, struiklaag en boomlaag. Zonder hakhoutbeheer verandert het landschapselement in een bomenrij zonder onder begroeiing. Landschapselementen met hakhoutbeheer zijn van belang voor diverse vogels, vleermuizen, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. Ze bieden nest-, schuil- en voedselgelegenheid en zorgen simpelweg ook voor een aantrekkelijk cultuurlandschap.

Beheereisen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober tot en met 1 maart van het opvolgende jaar. Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Jaarlijks beheer: bestrijden ongewenste houtsoorten: Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier, overhangende takken verwijderen, onderhoud, onder begroeiing.
2. Het snoeien vindt plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober.
3. Eindkap is gefaseerd toegestaan over meerdere jaren.
4. Houtwallen en singels zijn minimaal 3 meter breed, gemeten vanaf de voet van het element of sloot tot aan raster.
5. Houtwallen en singels zijn lijnelementen en zijn gemiddeld maximaal 10 meter breed. Als ze breder zijn dan vallen ze onder het pakket bosje of geriefhoutbosje.
6. Het is een zelfstandig liggend lijnelement dat niet grenst aan andere opgaande begroeiingen van bomen en/of struiken.
7. Indien twee landschapselementen worden gescheiden door (in het veld) duidelijk herkenbare topografische grenzen zoals wegen, paden, greppels of sloten worden ze als twee zelfstandig liggende elementen beschouwd.
8. Landschapselementen die in de lengterichting aan elkaar grenzen maar waarop verschillend beheer wordt toegepast zijn zelfstandig liggende landschapselementen.
9. Alleen een raster is géén duidelijk herkenbare topografische grens.
10. Landschapselementen waarbij de eigendomsgrens in de lengterichting van het lijnelement is gelegen kunnen niet deelnemen tenzij men een schriftelijke overeenkomst met de mede-eigenaar tekent.
11. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
12. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan.
13. Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving (binnen 50 meter daarvan) niet toegestaan.
14. Bemesting is niet toegestaan.
15. Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
16. Het raster staat op voldoende afstand zodanig dat er geen schade aan het element ontstaat door vraat of betreding.
17. Nieuwe lijnvormige elementen worden uitsluitend afgesloten in combinatie met randenbeheer.

Pakketten en vergoedingen:

L20a.15.01 Houtbeheer (jaarlijks beheer)

Vergoeding € 1.100,00 per hectare.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 1 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

Hakhoutbeheer

L20c.15.01 Hakhoutbeheer (jaarlijks beheer plus eindkap)

Beschrijving

Hakhoutbeheer is een eeuwenoude werkwijze van het beheren van bomen en struiken. Door de beplanting periodiek (eens in de circa 6 - 18 jaar) op een tiental centimeter boven de grond af te zagen (dit noemen we afzetten), loopt de stam weer uit met meerdere vertakkingen. Een beperkt aantal bomen worden als overstaander gehandhaafd. Dit beheer passen we toe op verschillende landschapselementen zoals elzensingels en houtwallen/houtsingels. Het effect van hakhoutbeheer is dat er gelaagdheid in de houtwal en houtsingel ontstaat: een kruidlaag, struiklaag en boomlaag. Zonder hakhoutbeheer verandert het landschapselement in een bomenrij zonder onder begroeiing. Landschapselementen met hakhoutbeheer zijn van belang voor diverse vogels, vleermuizen, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. Ze bieden nest-, schuil- en voedselgelegenheid en zorgen simpelweg ook voor een aantrekkelijk cultuurlandschap.

Beheereisen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 1 maart van het opvolgende jaar. Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Pakket L20c jaarlijks beheer: bestrijden ongewenste houtsoorten: Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier, overhangende takken verwijderen, onderhoud, onder begroeiing.
2. Pakket L20c: gedurende de contractperiode vindt een eindkap plaats, afzetten en afvoeren hakhout, streven naar maximaal 1 overstaander per 20 strekkende meter.
3. Het snoeien vindt plaats van 1 januari tot 15 maart en vanaf 1 oktober.
4. Eindkap is gefaseerd toegestaan over meerdere jaren.
5. Houtwallen en singels zijn minimaal 3 meter breed, gemeten vanaf de voet van het element of sloot tot aan raster.
6. Houtwallen en singels zijn lijnelementen en zijn gemiddeld maximaal 10 meter breed. Als ze breder zijn dan vallen ze onder het pakket bosje of geriefhoutbosje.
7. Het is een zelfstandig liggend lijnelement dat niet grenst aan andere opgaande begroeiingen van bomen en/of struiken.
8. Indien twee landschapselementen worden gescheiden door (in het veld) duidelijk herkenbare topografische grenzen zoals wegen, paden, greppels of sloten worden ze als twee zelfstandig liggende elementen beschouwd.
9. Landschapselementen die in de lengterichting aan elkaar grenzen maar waarop verschillend beheer wordt toegepast zijn zelfstandig liggende landschapselementen.
10. Alleen een raster is géén duidelijk herkenbare topografische grens.
11. Landschapselementen waarbij de eigendomsgrens in de lengterichting van het lijnelement is gelegen kunnen niet deelnemen tenzij men een schriftelijke overeenkomst met de mede-eigenaar tekent.
12. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
13. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan.
14. Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving (binnen 50 meter daarvan) niet toegestaan.
15. Bemesting is niet toegestaan.
16. Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
17. Het raster staat op voldoende afstand zodanig dat er geen schade aan het element ontstaat door vraat of betreding.
18. Nieuwe lijnvormige elementen worden uitsluitend afgesloten in combinatie met randenbeheer.

Pakketten en vergoedingen:

L20c.15.01 Hakhoutbeheer (jaarlijks beheer plus eindkap)

Vergoeding € 1.100,00 per hectare en eenmalig eindkap € 4.500 per hectare.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 1 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

Hakhoutbeheer

L20c.15.04 Nieuwe aanplant houtwal/singel, met eindbeheer (nieuw beheerpakket 2026)

Beschrijving

Houtwallen/singels zijn een wezenlijk onderdeel van het Noordoost-Twentse landschap. Vele houtwallen zijn echter door verschillende omstandigheden in de loop der jaren verdwenen. Wij willen de aanleg van nieuwe houtwallen of singels nu stimuleren en beheer vergoeden.

Nieuwe houtwallen/singels zijn op basis van een project/plan aangelegd. Veelal kan hiervoor subsidie verkregen worden. Voor een aansluitende beheerperiode van 18 jaar is het voornemen om een jaarlijkse vergoeding op basis van uitblijvend productiviteit uit te keren. Dit is echter alleen mogelijk in 3 beheerperioden van 6 jaar, waarbij voor nu alleen de eerste beheerperiode geborgd is. Uitbetaling van de overige 2 beheerperioden is mede afhankelijk van toekenning financiën vanuit 'Brussel'.

Er dient een plan voor aanleg en beheer met gebiedscollectief Noordoost-Twente besproken te worden.

Inboet en nazorg in de eerste beheerperiode vindt daarbij plaats. Na de 3^e beheerperiode wordt na de eindkap de reguliere vergoeding uitgekeerd.

Houtwallen/singels die als compensatie voor een elders verdwenen landschapselement gelden of om te voldoen aan NSW status komen enkel voor beheer als bestaand element in aanmerking.

Aanvullende voorschriften

1. Plan voor aanleg en beheer wordt met gebiedscollectief Noordoost-Twente besproken en goedgekeurd. Boomkeuze is hierin opgenomen en bestaat enkel uit inlandse soorten.
2. Zo mogelijk wordt ook een wallichaam aangebracht waarop de bomen worden geplant.
3. Afgestorven jonge aanplant in de eerste 3 jaar wordt vervangen.
4. Bescherming aanplant tegen vraat ten gunste van beweiding.
5. Nieuwe lijnvormige elementen worden uitsluitend afgesloten in combinatie met randenbeheer.

Pakketten en vergoedingen

L20c.15.04 Nieuwe aanplant houtwal/singel, met eindbeheer (nieuw beheerpakket 2026)

Vergoeding € 2.500,00 per hectare. Voor periode van 3 keer 6 jaar.

Na einde beheerperiode van 18 jaar volgt een eindkap.

Vergoeding € 4.500,00 hectare/eenmalig

Vervolgens jaarlijkse vergoeding van € 1.100,00 per hectare.

Beheer van bomenrijen

- L21a.15.01 Beheer van bomenrijen (diameter < 20 cm)**
- L21a.15.02 Beheer van bomenrijen (diameter 20-60 cm)**
- L21a.15.03 Beheer van bomenrijen (diameter > 60 cm)**
- L21a.15.04 Beheer van knotbomen (diameter < 20 cm)**
- L21a.15.05 Beheer van knotbomen (diameter 20-60 cm)**
- L21a.15.06 Beheer van knotbomen (diameter > 60 cm)**

Beschrijving

Het beheer van bomenrijen wordt toegepast in verschillende landschapselementen zoals lanen en knotbomenrijen.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december.

Aanvullende voorschriften

1. De afstand tussen de bomen in de rij is maximaal 6 - 8 meter.
2. Snoeihout afvoeren. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
3. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
4. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
5. Het raster staat op voldoende afstand zodanig dat er geen schade aan het element ontstaat door vraat of betreding.
6. Richtlijn voor de plaatsing van het raster is minimaal 0,5 meter gemeten vanaf de voet van het wal-lichaam of de voet van de gemiddelde buitenste houtopstand.
7. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
8. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
9. Bemesting is niet toegestaan.
10. Het snoeien van knotbomen vindt om de 3 jaar plaats van 1 oktober tot 15 maart van het opvolgende jaar, hierbij maximaal 50% van de knotbomen per keer snoeien en verspreid over de rij (om en om).
11. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
12. Bomenrijen zijn minimaal 2 meter en maximaal 4 meter breed en worden niet begraasd en gemaaid.
13. Het is een vrij liggend lijnelement dat niet grenst aan andere opgaande begroeiingen van bomen en/of struiken.
14. Indien twee landschapselementen worden gescheiden (door in het veld) duidelijk herkenbare topografische grenzen zoals wegen, paden, greppels of sloten worden ze als twee zelfstandig liggende elementen beschouwd.
15. Landschapselementen die in de lengterichting aan elkaar grenzen maar waarop verschillend beheer wordt toegepast zijn zelfstandig liggende landschapselementen.
16. Alleen een raster is géén duidelijk herkenbare topografische grens.
17. Landschapselementen waarbij de eigendomsgrens in de lengterichting is gelegen kunnen niet deelnemen tenzij men een schriftelijke overeenkomst met de mede-eigenaar tekent.

Pakketten en vergoedingen:

Bomenrijen:

L21a.15.01 Beheer van bomenrijen (diameter < 20 cm)
(1 keer snoeien in beheerperiode) (cyclus 6 jaar) meldingsplicht.
Vergoeding: € 5,00 per stuk

L21a.15.02 Beheer van bomenrijen (diameter 20-60 cm)
(1 keer snoeien in beheerperiode) (cyclus 6 jaar) meldingsplicht.
Vergoeding: € 13,20 per stuk

L21a.15.03 Beheer van bomenrijen (diameter > 60 cm)
(1 keer snoeien in beheerperiode) (cyclus 6 jaar) meldingsplicht.
Vergoeding: € 20,00 per stuk

Knotbomen:

L21a.15.04 Beheer van knotbomen (diameter < 20 cm)
(1 keer snoeien in beheerperiode) (cyclus 3 jaar) meldingsplicht.
Vergoeding: € 5,00 per stuk

L21a.15.05 Beheer van knotbomen (diameter 20-60 cm)
(1 keer snoeien in beheerperiode) (cyclus 3 jaar) meldingsplicht.
Vergoeding: € 13,20 per stuk

L21a.15.06 Beheer van knotbomen (diameter > 60 cm)
(1 keer snoeien in beheerperiode) (cyclus 3 jaar) meldingsplicht.
Vergoeding: € 20,00 per stuk

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 1 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L22a Knip- en scheerheg (jaarlijks knippen / scheren)

Beschrijving

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Ze komen in heel Nederland voor, maar zijn vooral te vinden rondom dorpen en boerderijen. In Zuid-Limburg en langs de Maas is de knip- en scheerheg ook een karakteristiek landschapselement in het landelijke gebied. Door het regelmatig knippen heeft de heg een strak en recht uiterlijk. Knip- en scheerheggen zijn van belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als broedgebied voor struweelvogelsoorten zoals de braamsluiper en de kneu en als leefgebied voor vele soorten insecten en daarmee weer als voedselgebied voor vleermuizen, de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Ze worden door vleermuizen gebruikt als oriëntatiestructuur.

Beheereisen

- 100% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

1. De beheereenheid wordt in een cyclus van maximaal eenmaal per jaar gesnoeid (geknipt/geschoren) in de periode van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli.
2. Na het knippen of scheren heeft de heg een minimale hoogte van 0,8 meter.
3. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
4. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
5. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
6. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
7. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
8. Richtlijn voor de plaatsing van het raster is minimaal 0,5 meter, gemeten vanaf de heg.
9. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
10. Bemesting is niet toegestaan.
11. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
12. Landschapselementen waarbij de eigendomsgrens in de lengterichting is gelegen kunnen niet deelnemen tenzij men een schriftelijke overeenkomst met de mede-eigenaar tekent.
13. Indien er beweiding plaatsvindt moet het raster het achterliggende landschapselement beschermen tegen vraat en beschadiging.
14. Heggen en hagen gelegen op het erf mogen deelnemen aan het Agrarisch Natuurbeheer mits deze zijn gelegen aan landbouwgrond.

Pakketten en vergoedingen

L22a Knip- en scheerheg (jaarlijks knippen / scheren)
Vergoeding € 3,00 m1

Meldingen

- Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl. Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

**L23a Struweelhaag (jaarlijks beheer met groot onderhoud in de contractperiode
(met snoeicyclus 5-7 jaar)**

Beschrijving

Struweelhagen komen in heel Nederland voor en er zijn vele lokale varianten. Struweelhagen vormen een belangrijk leefgebied voor aan struwelen en zomen gebonden flora en fauna van het cultuurlandschap zoals zomertortel en spotvogel. Ze zijn tevens van belang als voedselgebied en migratieroute voor zoogdieren zoals de hazelmuis en debbunzing.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december.
- Snoeicyclus 5-7 jaar: het element kan vrij uitgroeien en wordt 1 maal per 6 jaar, aan drie zijden gesnoeid (meldingsplicht).

Aanvullende beheervoorschriften

1. De beheereenheid wordt periodiek (minimaal 1 maal per 6 jaar) gesnoeid, geknot of afgezet.
2. Het snoeien, knotten of afzetten vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli.
3. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
4. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
5. Bemesting is niet toegestaan.
6. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
7. Het snoeien kan gecombineerd worden met het vlechten van de haag.
8. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
9. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
10. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
11. Richtlijn voor de plaatsing van het raster is minimaal 0,5 meter, gemeten vanaf de haag.
12. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
13. Landschapselementen waarbij de eigendomsgrens in de lengterichting is gelegen kunnen niet deelnemen tenzij men een schriftelijke overeenkomst met de mede-eigenaar tekent.
14. Heggen en hagen gelegen op het erf mogen deelnemen aan het Agrarisch Natuurbeheer mits deze zijn gelegen aan landbouwgrond.

Pakketten en vergoedingen:

L23a: Struweelhaag (jaarlijks beheer met groot onderhoud in de contractperiode
 met snoeicyclus 5-7 jaar)
 Vergoeding € 0,35 m1, periodiek onderhoud (1 maal per 6 jaar) € 7,00 m1.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 15 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L24a Struweelrand

Beschrijving

Struweelranden kunnen zich ontwikkelen vanuit een extensief beheerde situatie, of aangeplant worden. Afhankelijk van het beheer kunnen randen ontstaan die gedomineerd worden door ruigtekruiden, struiken of een combinatie van beide. Kenmerk van een struweelrand is dat deze zowel vrij liggend, als aansluitend aan een ander element kan liggen.

Struweelranden zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor vogels zoals de braamsluiper, patrijs, geelgors en spotvogel en voor zoogdieren zoals de hazelmuis en (in combinatie met een aanliggende poel) voor amfibieën zoals de boomkikker.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Minimaal 5% tot maximaal 35% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks geschoond en/of gemaaid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Struweelrand jaarlijks beheer en 1/3^e van de rand jaarlijks maaien, snoeien en afvoeren.

Aanvullend beheervoorschriften

1. Werkzaamheden worden jaarlijks uitgevoerd van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli.
2. Snoeihout mag op stapels of rillen in het element worden verwerkt voor zover dat het element en de begroeiing niet schaadt.
3. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
4. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
5. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
6. Bemesting is niet toegestaan.
7. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
8. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
9. De beheereenheid wordt niet beweide.

Pakketten en vergoedingen:

L24a: Struweelrand
Vergoeding € 1.100,00 per hectare.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 15 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L26a Half- en hoogstamboomgaard

Beschrijving

Boomgaarden zijn niet alleen landschappelijk van grote waarde, maar hebben vaak ook grote ecologische waarde door het voorkomen van in holten broedende vogels zoals de steenuil. Daarnaast zijn ze ook van belang als broedgebied voor soorten als gekraagde roodstaart en diverse soorten spechten. Een belangrijk onderdeel van de boomgaard is de onderbegroeiing. Een kruidenrijke vegetatie zorgt voor insecten waar diverse vogels op afkomen. Bij beweiding ontstaat een wat pollige structuur in het grasland waar muizen zich thuisvoelen. Een belangrijk onderdeel van het steenuilen menu. Ook trekken de aanwezige mestflatten kevers en andere insecten aan waar de steenuil van profiteert.

Beheereisen

- Minimaal 25% tot maximaal 100% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Halfstam- en Hoogstamboomgaard snoeien eens per 2 jaar (meldingsplicht).

Aanvullende beheervoorschriften

1. Het snoeien vindt eens per 2 jaar plaats van 1 januari tot 15 maart en na 15 juli.
2. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
3. De stam van de hoogstamfruitboom mag niet beschadigd worden door vee. Het raster mag niet aan de boom bevestigd worden. Jonge bomen in een weiland met vee zijn voorzien van een boomkorf.
4. De onder begroeiing wordt jaarlijks beweide, of de boomgaard wordt jaarlijks gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd.
5. Bemesting met drijfmest, ruige mest (geen pluimveemest) of kalk is toegestaan.
6. Bij bemesten van de boomgaard worden de fruitbomen en wortels niet beschadigd
7. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid.
8. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
9. De oppervlakte van de boomgaard is minimaal 10 are en maximaal 1 hectare
10. Verder bestaat de boomgaard uit tenminste 10 fruitbomen per 0,1 hectare.
11. De buitengrens is maximaal 9 meter uit de buitenste stam.

Pakketten en vergoedingen:

L26a: Half- en hoogstamboomgaard (meldingsplicht)
Vergoeding € 2.500,00 hectare.

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 16 juli t/m 1 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L27a Hakhoutbosje (droog hakhout) , (jaarlijks beheer + groot onderhoud)

Beschrijving

Hakhoutbeheer is een eeuwenoude techniek van het beheren van bomen en struiken. Door de beplanting periodiek (eens in de circa 6 - 18 jaar) op een tiental centimeter boven de grond af te zagen (dit noemen we afzetten), loopt de stam weer uit met meerdere vertakkingen. Dit beheer passen we toe op verschillende landschapselementen zoals elzensingels en houtwallen/houtsingels. Het effect van hakhoutbeheer is dat er gelaagdheid in de houtwal en houtsingel ontstaat: een kruidlaag, struiklaag en boomlaag. Zonder hakhoutbeheer verandert het landschapselement in een bomenrij zonder onder begroeiing.

Landschapselementen met hakhoutbeheer zijn van belang voor diverse vogels, vleermuizen, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. Ze bieden nest-, schuil- en voedselgelegenheid en zorgen simpelweg ook voor een aantrekkelijk cultuurlandschap.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december

Aanvullende beheervoorschriften

1. Minimaal 80% van de oppervlakte van het bosje wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet in een cyclus van eenmaal in de 6 - 12 jaar
2. Er wordt gestreefd naar 1 overstaander per are.
3. Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober
4. Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
5. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
6. Bemesting is niet toegestaan.
7. Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
8. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
9. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
10. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
11. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
12. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
13. De oppervlakte van bosjes en geriefhoutbosjes is maximaal 0,5 hectare.
14. Bosje en geriefhoutbosje van maximaal 0,5 hectare zijn zelfstandig liggende landschapselementen die niet aan andere opgaande begroeiingen van bomen en/of struiken grenzen.
15. Een hakhoutbosje grenst minimaal aan een zijde aan landbouwgrond
16. Indien twee landschapselementen worden gescheiden (door in het veld) duidelijk herkenbare topografische grenzen zoals wegen, paden, greppels of sloten worden ze als twee zelfstandig liggende elementen beschouwd.
17. Alleen een raster is géén duidelijk herkenbare topografische grens.
18. Landschapselementen die in de lengterichting aan elkaar grenzen maar waarop verschillend beheer wordt toegepast zijn zelfstandig liggende landschapselementen.

Pakketten en vergoedingen:

- L27a** Hakhoutbosje (droog hakhout), (jaarlijks beheer + groot onderhoud)
Vergoeding € 500,00 per hectare en eenmalig € 4.500,00 per hectare met eindkap

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 14 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L27b Hakhoutbosje (nat hakhout), (jaarlijks beheer + groot onderhoud)

Beschrijving

Hakhoutbeheer is een eeuwenoude techniek van het beheren van bomen en struiken. Door de beplanting periodiek (eens in de circa 6 - 18 jaar) op een tiental centimeter boven de grond af te zagen (dit noemen we afzetten), loopt de stam weer uit met meerdere vertakkingen. Dit beheer passen we toe op verschillende landschapselementen zoals elzensingels en houtwallen/houtsingels. Het effect van hakhoutbeheer is dat er gelaagdheid in de houtwal en houtsingel ontstaat: een kruidlaag, struiklaag en boomlaag. Zonder hakhoutbeheer verandert het landschapselement in een bomenrij zonder onder begroeiing.

Landschapselementen met hakhoutbeheer zijn van belang voor diverse vogels, vleermuizen, amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. Ze bieden nest-, schuil- en voedselgelegenheid en zorgen simpelweg ook voor een aantrekkelijk cultuurlandschap.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december

Aanvullende beheervoorschriften

1. Minimaal 80% van de oppervlakte van het bosje wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet in een cyclus van eenmaal in de 6 - 12 jaar.
2. Er wordt gestreefd naar 1 overstaander per are.
3. Het snoeien vindt jaarlijks plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober.
4. Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
5. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
6. Bemesting is niet toegestaan.
7. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
8. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
9. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
10. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
11. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
12. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
13. De oppervlakte van bosjes en geriefhoutbosjes is maximaal 0,5 hectare.
14. Bosje en geriefhoutbosje van maximaal 0,5 hectare zijn zelfstandig liggende landschapselementen die niet aan andere opgaande begroeiingen van bomen en/of struiken grenzen.
15. Een hakhoutbosje grenst minimaal aan een zijde aan landbouwgrond.
16. Indien twee landschapselementen worden gescheiden (door in het veld) duidelijk herkenbare topografische grenzen zoals wegen, paden, greppels of sloten worden ze als twee zelfstandig liggende elementen beschouwd.
17. Alleen een raster is géén duidelijk herkenbare topografische grens.
18. Landschapselementen die in de lengterichting aan elkaar grenzen maar waarop verschillend beheer wordt toegepast zijn zelfstandig liggende landschapselementen.

Pakketten en vergoedingen:

L27b: Hakhoutbosje (nat hakhout), (jaarlijks beheer + groot onderhoud)

Vergoeding € 500,00 per hectare en eenmalig € 4.500,00 per hectare met eindkap

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 1 oktober t/m 14 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

Pakket 27c Hakhoutbosje (jaarlijks beheer)

Beschrijving

Hakhoutbeheer is een eeuwenoude techniek van het beheren van bomen en struiken. Door de beplanting periodiek (eens in de circa 6 - 18 jaar) op een tiental centimeter boven de grond af te zagen (dit noemen we afzetten), loopt de stam weer uit met meerdere vertakkingen. Dit beheer passen we toe op verschillende landschapselementen zoals elzensingels en houtwallen/houtsingels, maar ook bosjes.

Het effect van hakhoutbeheer is dat er gelaagdheid ontstaat: een kruidlaag, struiklaag en boomlaag. Zonder hakhoutbeheer verandert het landschapselement in een bosje met hoog opgaande bomen.

Hakhoutbosjes zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als leefgebied voor diverse broedvogels. Met door ook overstaanders te behouden (bomen die niet worden gekapt bij het periodieke onderhoud) verhoogt u de ecologische waarde van uw hakhoutbosje.

Beheereisen

- Het bosje is vrij liggend en vlakvormig.
- Het bosje is minimaal 200 m² en maximaal 0,5 hectare groot.
- Het element bestaat uit een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken.
- Het element is periodiek afgezet in een cyclus van eenmaal per 6 - 18 jaar, met uitzondering van eventuele overstaanders (bomen die u spaart), er is geen achterstallig onderhoud.

Aanvullende beheervoorschriften

1. U verricht jaarlijks onderhoud, waarbij u:
 - De bomen in het landschapselement controleert op dood hout dat een risico oplevert voor de veiligheid.
 - Dood hout dat een risico oplevert voor de veiligheid wegsnoeit.
 - Eventuele exoten verwijdt.
 - Eventuele rasters onderhoudt.
2. Eventuele snoei- en zaagwerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 1 oktober en 15 maart (dus tot en met 14 maart) van het opvolgende jaar.
3. Takken die over aangrenzende percelen hangen, mag u het hele jaar door terugsnijden.
4. U verwijdt snoeiafval uit het element, of u legt het snoeiafval op rillen, mits:
 - Dat de ondergroei en/of het uitlopen van de stobben niet schaadt.
 - De rillen maximaal 0,5 meter hoog zijn.
 - Maximaal 10% van de oppervlakte van het element bedekt is met rillen.
 - Als u het snoeiafval versnipperd, voert u de snippers af.
5. U bestrijdt ongewenste houtsoorten zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en robinia via uitgraven of mechanische stobbenbehandeling.
6. Vee mag het element niet betreden of beschadigen.
7. Het is niet toegestaan het raster aan bomen te bevestigen.
8. U mag geen sloopmaaisel, bagger, maaisel of tuinafval verwerken in de beheereenheid.
9. Bemesting is niet toegestaan.
10. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan.
11. Branden is niet toegestaan in of in de directe omgeving (< 50 meter) van het element.

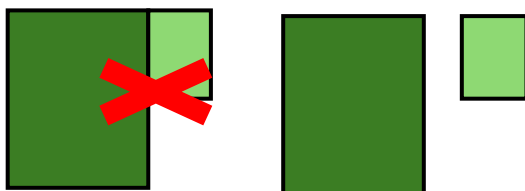
Pakketten en vergoedingen:

Pakket 27c Hakhoutbosje (jaarlijks beheer)

Vergoeding € 500,00 per hectare

Wat is vrij liggend?

Vrij liggend wil zeggen dat het bosje geen onderdeel uitmaakt van een grotere houtopstand. Geen bosje in een bos. De boomkronen van het bosje raken geen andere boomkronen.

L29a Bosje (jaarlijks beheer + groot onderhoud)

Beschrijving

Een bosje is een vlakvormige houtopstand die vroeger vaak aangeplant en beheerd werd als hakhout, maar doorgesloten is en voor het overgrote deel niet meer als hakhout wordt beheerd.

Bosjes zijn - zeker in combinatie met aanliggende zomen en/of kruidenrijke perceelranden - van belang voor de biodiversiteit als leefgebied voor vogels als geelgors (gebruikt de bomen als zangplek), grote lijster, gekraagde roodstaart, torenvalk en ransuil en zoogdieren als gewone dwergvleermuis en laatvlieger, mits er overstaanders in de vorm van hoge of oude bomen aanwezig zijn.

Beheereisen

- Minimaal 5% tot maximaal 40% van het leefgebied onder beheer is jaarlijks gesnoeid.
- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of het maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee van 1 januari t/m 31 december.

Aanvullende beheervoorschriften

1. Het element wordt beheerd als bos met hoog opgaande bomen.
2. Het snoeien vindt plaats van 1 januari tot 15 maart en na 1 oktober.
3. Randen van het element worden als hakhout beheerd met een cyclus van eens in de 6 - 25 jaar.
4. Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
5. Als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.
6. Beschermen tegen schade als gevolg van beweiding of bewerking op aangrenzende gronden.
7. Het raster mag niet aan het element bevestigd worden.
8. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en jacobskruiskruid (alleen in nieuwe elementen).
9. Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen via uitgraven, mechanische of stobbenbehandeling worden bestreden.
10. Bemesting is niet toegestaan.
11. Sloopmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
12. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
13. De oppervlakte van bosjes en geriefhoutbosjes is maximaal 0,5 hectare.
14. Bosje en geriefhoutbosje van maximaal 0,5 hectare zijn zelfstandig liggende landschapselementen die niet aan andere opgaande begroeiingen van bomen en/of struiken grenzen.
15. Een bosje grenst minimaal aan een zijde aan landbouwgrond
16. Indien twee landschapselementen worden gescheiden (door in het veld) duidelijk herkenbare topografische grenzen zoals wegen, paden, greppels of sloten worden ze als twee zelfstandig liggende elementen beschouwd.
17. Landschapselementen die in de lengterichting aan elkaar grenzen maar waarop verschillend beheer wordt toegepast zijn zelfstandig liggende landschapselementen.
18. Alleen een raster is géén duidelijk herkenbare topografische grens.

Pakketten en vergoedingen

L29a Bosje (jaarlijks beheer + groot onderhoud)

Jaarlijkse vergoeding € 500,00 per hectare en eenmalig € 1.100,00 per hectare voor 3 tot 5 meter rondom randenbeheer (afhankelijk van de vorm).

Meldingen

- Uitgevoerd beheer vanaf 16 juli t/m 1 maart van het opvolgende jaar.
Binnen twee weken na het uitvoeren van de werkzaamheden moet melding worden gedaan via mijnboerennatuur.nl . Om in te loggen gebruikt u hiervoor uw gebruikersnaam en wachtwoord.

L29b Bosje (jaarlijks beheer)

Beschrijving

Een bosje is een vlakvormige houtopstand die vroeger vaak aangeplant en beheerd werd als hakhout, maar doorgesloten is en voor het overgrote deel niet meer als hakhout wordt beheerd.

Bosjes zijn - zeker in combinatie met aanliggende zomen en/of kruidenrijke perceelranden - van belang voor de biodiversiteit als leefgebied voor vogels als geelgors (gebruikt de bomen als zangplek), grote lijster, gekraagde roodstaart, torenvalk en ransuil en zoogdieren als gewone dwergvleermuis en laatvlieter, mits er overstaanders in de vorm van hoge of oude bomen aanwezig zijn.

Beheereisen

- Het bos is vrij-liggend en vlakvormig.
- Het bos is minimaal 200 m² en maximaal 0,5 hectare groot.
- Het element bestaat uit inheemse soorten.

Aanvullende beheervoorwaarden

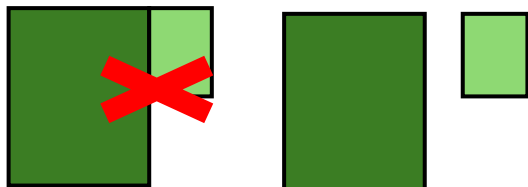
1. U verricht jaarlijks onderhoud, waarbij u:
 - De bomen in het landschapselement controleert op dood hout dat een risico oplevert voor de veiligheid.
 - Dood hout dat een risico oplevert voor de veiligheid wegsnoeit.
 - Eventuele exoten verwijdt.
 - Eventuele rasters onderhoudt.
 - Eventuele snoeiwerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 1 oktober en 15 maart (tot en met 14 maart) van het opvolgende jaar.
2. Takken die over aangrenzende percelen hangen, mag u het hele jaar door terugsnijden.
3. U verwijdt snoeiafval uit het element, of u legt het snoeiafval op rillen, mits:
 - Dat de ondergroei en/of het uitlopen van de stobben niet schaadt.
 - De rillen maximaal 0,5 meter hoog zijn.
 - Maximaal 10% van de oppervlakte van het element bedekt is met rillen.
4. Als u het snoeiafval versnippert, voert u de snippers af.
5. U bestrijdt ongewenste houtsoorten zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en robinia via uitgraven of mechanische stobbenbehandeling.
6. Vee mag het element niet betreden of beschadigen.
7. Het is niet toegestaan het raster aan bomen te bevestigen.
8. U mag geen slootmaaisel, bagger, maaisel of tuinafval verwerken in de beheereenheid.
9. Bemesting is niet toegestaan.
10. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan.
11. Branden in de directe omgeving (binnen 50 meter) van het element is niet toegestaan.
12. Het bos bevat geen opslag van materiaal.

Pakketten en vergoedingen

- L29b** Bosje (jaarlijks beheer)
Jaarlijkse vergoeding € 500,00 per hectare.

Wat is vrij liggend?

Vrij liggend wil zeggen dat het bosje geen onderdeel uitmaakt van een grotere houtopstand. Geen bosje in een bos. De boomkronen van het bosje raken geen andere boomkronen.

Vogelvriendelijke eiwitgewassen

- A50a** Luzerne met aangepast maairegime (broedhabitat): 7 weken rust in periode 1 juni-31 augustus
A50c Vogelvriendelijke teelt eiwitgewas (vroeg): oogsten vanaf 15 juli
A50d Vogelvriendelijke teelt eiwitgewas (laat): oogsten vanaf 15 augustus

Beschrijving

Eiwitgewassen hebben meerwaarde voor akkervogels. Eiwitgewassen die pas gemaaid zijn, hebben een grote aantrekkingskracht op veldleeuweriken. Bij een regulier maairegime is de rustperiode te kort voor leeuweriken om de jongen groot te brengen, waardoor reguliere teelt een ecologische val is. Door een aangepast maairegime aan te houden, zijn deze eiwitgewassen wel geschikt als broedhabitat voor veldleeuweriken en kwartelkoning.

Een aantal eiwitgewassen zijn vanwege de structuur en het feit dat ze tot bloei komen aantrekkelijk voor akkervogels, zeker in combinatie met akkerranden en andere permanente akkerhabitats. In dit beheerpakket is daarom ook de teelt van veldbonen en erwten opgenomen. De data waartussen het gewas aanwezig moet zijn, zijn afgestemd op de teelt van deze gewassen en op het broedsucces van akkervogels tussen eind maart-juli. Veldleeuwerikken hebben bijvoorbeeld 45 dagen nodig voor een succesvol broedsel: van nestbouw tot het vliegvlug krijgen van hun jongen.

Beheereisen

- Pakket A50a: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit luzerne.
- Pakket A50c: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 juli uit erwten of winterveldbonen.
- Pakket A50d: Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 1 juni tot 15 augustus uit zomerveldbonen.

Beheervoorschriften

1. Beheereenheden groter dan 0,5 ha moeten worden afgesloten i.c.m. een Kruidenrijke akkerrand(rondom) van minimaal 3 meter en maximaal 20 meter.
2. Percelen die groter zijn dan 1 hectare worden doorsneden met stroken van A15, A18, A19 of L24. Deze stroken zijn minimaal 3 meter breed.
3. Chemische onkruidbeheersing is enkel mogelijk conform het 'Protocol gebruik herbiciden pakketten open akkerland' bij agrarisch natuurbeheer.
4. Gebruik van insecticiden is niet toegestaan.
5. Mechanische onkruidbeheersing is niet toegestaan na inzaaien.
6. Bewust gebruik van herbiciden/fungiciden is toegestaan in dit pakket, zodat er geoogst kan worden, en zodat het past binnen een gangbaar bouwplan (enkel buiten de eventuele bufferstrook GLMC4).
7. Pakket A50a: Maairegime: eerste maaibeurt niet voor 1 juni. Tussen de eerste en tweede maaibeurt wordt een periode minimaal 7 weken rust aangehouden.
8. Er wordt voor het maaien gecontroleerd op nesten of op aanwezigheid van broedende vogels en/of kuikens.
9. Bemesten met dierlijke mest buiten de beheer periode is toegestaan (enkel buiten de eventuele bufferstrook: GLMC4).
10. Er worden braakstroken (zwarte braak) aangelegd ten behoeve van de patrijs bij akkers groter dan 0,5 hectare. Deze stroken liggen verdeeld over het perceel. Vanaf 15 mei zijn deze braakstroken aanwezig.
11. In de periode 15 mei tot 15 juli vinden hierop geen bewerkingen plaats (broedseizoen patrijs). Vanaf 15 juli de strook elke maand 1 keer bewerken tot aan 15 oktober (minimaal 4 keer braak leggen).
12. De totale oppervlakte van de braakstroken is maximaal 10% van de beheereenheid.

Pakketten en vergoedingen

A50a Luzerne met aangepast maairegime (broedhabitat): 7 weken rust in periode 1 juni-31 augustus
Jaarlijkse vergoeding € 1.969,00 per hectare.

A50c Vogelvriendelijke teelt eiwitgewas (vroeg): oogsten vanaf 15 juli
Jaarlijkse vergoeding € 1.969,00 per hectare.

A50d Vogelvriendelijke teelt eiwitgewas (laat): oogsten vanaf 15 augustus
Jaarlijkse vergoeding € 1.969,00 per hectare.